

Opel Zafira CNG – nya klassvinnaren?

Zafira CNG hade premiär september 2005 och blev snabbt Tysklands mest sålda gasbil. I Sverige fick vi vänta länge, men nu är den här. Bilen är efterlängtd av Opel, som inte haft något riktigt miljöbilsalternativ på länge, men många av de tilltänkta kunderna har nog hunnit gå till Volkswagen som satsat stort på att marknadsföra sina gasdrivna familjebilar Touran och Caddy.

Förra Zafira hade skönhetsfläckar. Bara tre stjärnor i Euro-NCAP gjorde att Gröna Bilister hissade varningsflagg, åtskilliga kommuner tackade nej och en del taxibolag fick avstå eftersom de som beställer skolskjuts och färdtjänst vill ha bättre krocksäkerhet. Andra generationens Zafira är uppskräppt på alla sätt. Full pott i Euro-NCAP:s krocktest och också mer av personbil och tuffare design. I tester som biltidningarna anordnat har Zafira gett Renault Scénic, Ford C-Max och S-Max, Mazda 5 och Volkswagen Touran en rejäl match.

Zafira finns i två dieslversioner, som med sin förbrukning på 0,61 liter per mil är anmärkningsvärt snåla. Det finns också bensinversioner på mellan 105 och 240 hästkrafter. Zafira CNG har 1565 kilos tjänstevikt men bara 1,6 liters motor på 97 hästkrafter, känd från Opel Astra. Med viss skepsis fyller vi bilen med vänner, vuxna och barn och närmar oss snabbt två tons marschvikt. Under 50 hästar per ton är inte imponerande, men gas-Zafirans håller trafikrytmen och man hittar en lagom lunk snarare än att gasa på. Den gör oss till bättre bilister!

Zafira är rejält flexibel, på under 4,5 meter ryms sju säten och även de som sitter bakerst har acceptabla utrymmen, klart bättre än i många av konkurrenterna. Alla säten har trepunktsbälten och nackstöd. Bagageutrymmet blir förstå lidande när de bakersta stolarna är uppe, men när de inte behövs göms de smidigt i golvet under sätena framför. Fälls båda de bakre sätesraderna ner, får man över 1800 liter bagageutrymme. Dessutom finns över 30 förvaringsfack – som gjort för att glömma bort saker.

CNG är ännu något tystare än bensinversionen, så föraren kan utan problem prata också med dem längst bak på tredje raden. Ett knappt märkbart knäpp hörs ungefär tjugo sekunder efter start när bilen går över från bensin till gas, i övrigt märks ingen skillnad jämfört med en vanlig om än ganska effektsvag bensinbil.

Tyska ADAC krockade en Zafira CNG och samtliga gastuber inklusive infästningar höll utan att ens få sprickor. Om det ändå skulle bli en läcka, försvinner gasen upp i atmosfären eftersom den är lättare än luft. Dessutom är antändningstemperaturen för gas högre än för bensin och diesel, vilket ytterligare minimerar olycksrisken.

Zafira är utformad precis som vi gröna bilister vill ha det. Gastankarna ligger under golvet och inkräktar inte på bagageutrymmet som i en del andra gasbilar, där gasen känns påkommen i efterhand. Gastankarna är också rejält dimensionerade med totalt 21 kilo volym, medan bensintanken är minimerad till 14 liter – bilen är tänkt att köras huvudsakligen på gas

till skillnad från t.ex. Mercedes gasbilar som har tre gånger större bensin- än gastank – vilket beteende uppmuntrar man då?

Opels gasbilar är Monovalentplus”, optimerade för gas men också möjliga att köra på bensin. Jämfört med bensinmotorn har CNG högre kompression, så att bränslets potential utnyttjas maximalt. Kolvar, ventiler och ventilsäten har modifierats och gas och bensin sprutas in separat i motorn, allt för ökad effektivitet. Det betyder att Zafira CNG har en bränsleförbrukning på låga 5,3 kg gas per 100 kilometer, långt under vad t.ex. Volvos gasbilar kräver trots att Opel är lika tung. Opel anger en gasräckvidd på cirka 40 mil, klart mer än vi klarar i vårt test, men man klarar sig på gas också om det är ganska långt mellan tankställena och t.ex. taxi kan utan problem köra en hel arbetsdag utan att behöva åka till gasmacken. Den kanske främsta kritiken mot t.ex. Volvos gasbilar är alltså inte relevant här.

Zafira kostar från 162 900 kronor, gasversionen ungefär 210 000 kronor. Påslaget för gasbilen kan man rätt snabbt tjäna in, särskilt om man bor i någon av det femtiotal kommuner som ersätter hälften av merkostnaden. Bränslet är upp till fem kronor billigare per bensinliterekvivalent (beroende på var i landet man bor), med en årlig besparing på ungefär 7 000 kronor per år för normalbilisten. Lägre fordonsskatt ger en tusing till. Gratis parkering i trettiofem kommuner och befrielse från Stockholms (åter) kommande trängselavgifter kan betyda åtskilliga tusenlappar till. För den som har förmånsbil, reduceras beskattningen med 40 procent, vilket betyder närmare tio tusen kronor om året rakt ner i fickan för medelinkomsttagaren. Den rekordsnabba utbyggnaden av tankställena för biogas betyder att gasbilar blir eftersökta i större delar av landet och av fler konsumenter än idag, med ett högre andrahandsvärde än idag. Därmed är gasbilen lönsam för de allra flesta – och vem vill inte minska sina bilrelaterade klimatpåverkande utsläpp med 90 procent?

Gärna gasbil alltså, men just Zafira? Närmaste gaskonkurrenten Volkswagen Touran Ecofuel kostar drygt 15 000 kronor mer. Då får man ett lite piggare temperament men i gengäld klart sämre bakersta säten. VW har också Caddy Life, mindre ombonad men något billigare. Opel har också en egen konkurrent, Combo CNG, mest känd som skåpbil men också tillgänglig som femsitsig. Närmare 80 000 kronor billigare och stundom på reapris, intressant för den som inte behöver den tredje bänkraden och kan offra allt vad utseende och image heter. Vi gläder oss åt att de äntligen blivit svårt att utse bästa gasbil för storfamiljen – konkurrensen har hårdnat!

Mattias Goldmann